

Dendrokronologisk undersøgelse
af boreprøver fra Skt. Nikolaj kirke, Kolding

af
Orla Hylleberg Eriksen

VEJLE AMT

Skt. Nikolaj kirke
17.02.05 Kolding købstad
Indsendt af Danmarks Kirker, Nationalmuseet ved Niels Jørgen Poulsen.
Formål: Datering af tagværk.
Prøveudtagning: Niels Bonde.
Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen.
NNU j.nr. A8704

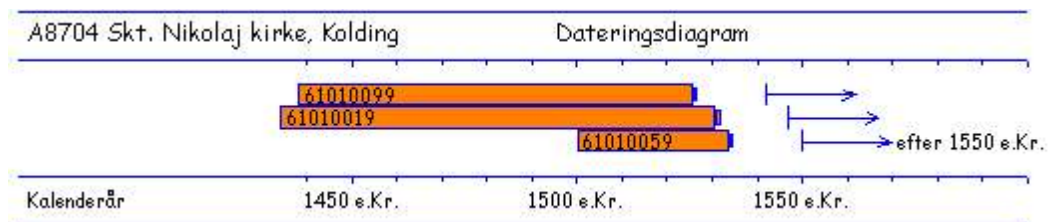
Kirke, tagkonstruktion

Elleve prøver af eg (*Quercus* sp.) er undersøgt. Tre prøver er dateret. Der er kun konstateret splintved på én af prøverne, men Niels Bonde, som har taget prøverne, oplyser at 10 af prøverne er boret igennem splintved. Splintveddet har imidlertid været så nedbrudt, at det er gået tabt i forbindelse med prøvetagningen. Syv af prøverne indeholder mindre end 50 årringe. Prøver med under 50 årringe kan normalt ikke forventes dateret.

A8704 Skt. Nikolaj kirke - indbyrdes krydsdateringer			
	61010019	61010059	61010099
61010019	*	4.38	12.49
61010059	4.38	*	2.10
61010099	12.49	2.10	*

Kurverne fra de daterede prøver er sammenregnet til en middelkurve (6101M002) på 101 år, som dækker perioden 1434-1534 e.Kr. Da prøverne er udtaget gennem splintveddet, kan det beregnede fældningstidspunkt for træerne, som prøverne stammer fra, fastsættes til ca. 1555 e.Kr.

Splintstatistik, egetræ: 20 (-5+10) år.

A8704 Skt. Nikolaj kirke - krydsdateringer med referencekurver				
	61010019	61010059	61010099	6101M001
Gram Bro, 5058M001	3.37	2.06	4.13	4.04
Øst Jylland, 6M100001	4.40	2.46	5.15	5.11
Nordjyllandskurven, 8M100002	4.45	3.25	2.97	4.09
Danmark Vest + Slesvig, 9i456785	3.98	3.11	4.69	4.95
Slesvig-Holsten, DM100003	1.41	1.67	2.78	2.63
Sverige vest, SM000012	0.45	3.11	1.03	1.48

A8704 Skt. Nikolaj kirke, Kolding - Katalog								
Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering	Bem.
61010019	2. spærfag, øverste hanebånd	98	4-5 cm	nej	H1	1434-1531	ca. 1551	*
61010029	3. spærfag, øverste hanebånd	38	2-3 cm	nej	H1		ikke dateret	*
61010039	4. spærfag, øverste hanebånd	27	?	nej	H1		ikke dateret	
61010049	5. spærfag, øverste hanebånd	24	4-5 cm	nej	H1		ikke dateret	
61010059	6. spærfag, øverste hanebånd	35	2-3 cm	nej	H1	1500-1534	ca. 1555	*
61010069	8. spærfag, øverste hanebånd	42	1 cm	nej	H1		ikke dateret	*
61010079	12. spærfag, øverste hanebånd	74	1 cm	nej	H1		ikke dateret	*
61010089	15. spærfag, øverste hanebånd	57	1 cm	nej	H1		ikke dateret	*
61010099	17. spærfag, øverste hanebånd	89	?	nej	H1	1438-1526	ca. 1546	*
61010109	18. spærfag, øverste hanebånd	27	2-3 cm	nej	H1		ikke dateret	*
61010119	20. spærfag, øverste hanebånd	31	2-3 cm	2 år	S1		ikke dateret	*

Tegnforklaring: B - bark, W - waldkante (barkring), vf - vinterfældning, sf - sommerfældning, Hx - Heartwood (kerneved) x = antal, Sx - Sapwood (splintved) x = antal, Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint, H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse, * udtaget gennem splintved.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes evt. med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger. Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.